

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۹/۱۰

آصف بهاند

فزیکی بېلوالی، دایمی حضور

د استاد سعدالدین شپون شپرم تلین

نن د پښتو ژبې په هنري نثر کې د ځانگړي سبک خاوند لیکوال استاد سعدالدین شپون شپرم تلین دی، دی د خپل ځانگړي سبک په لرلو سره زموږ د وطن افغانستان په ټولو لوستو خلکو کې، په تېره په ځوان نسل کې، لکه د ده ځانگړی سبک، داسې مقبولیت لري. استاد شپون په فزیکی ډول له مور نه بېل دی، خو د خپلو اثارو له لارې له ټولو سره دایمی حضور لري.

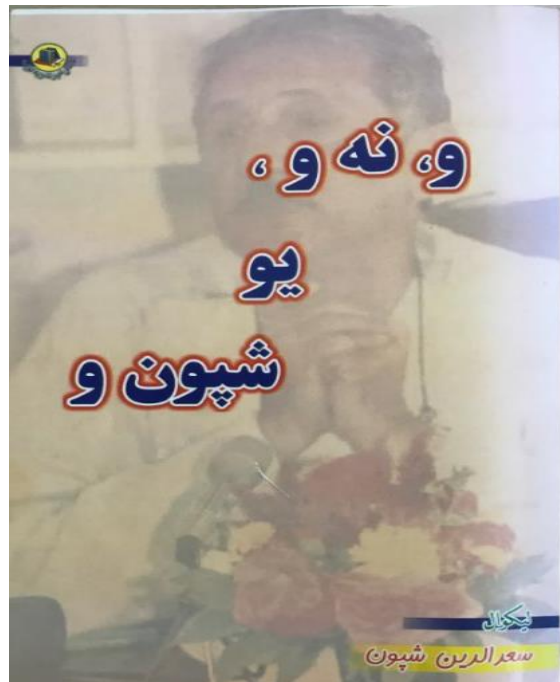
شپرم کاله مخکې ما د ده د مړینې په پار دوه مطلبونه خپاره کړي وو:

– زموږ کلی شپون نه لري،

– زموږ د کلي شپون او «و، نه و، یو شپون و»

د دې دوو مطلبونو په لیکلو سره په هغه وخت کې ما ځانته قناعت ورکړ چې د شپون په باب ما خپل حق ادا کړی دی؛ خو نه داسې نه ده. پر شپون باندې او د ده پر افکارو او اثارو باندې باید ډېر کار وشي. دا دی اوس د ده د شپرم تلین په مناسبت له خپلو پاسنیو یادو لیکنو څخه «زموږ کلی شپونه نه لري» لنډه لیکنه یوځل بیا د دې لپاره خپروم چې د شپون فرهنگي شخصیت او ترسره کړو خدمتونو ته می درناوی کړی وي:

زموږ کلی شپون نه لري

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

آهای د سوي کلي خلکو!

غر مي اورئ!

زمور کلي افغانستان نوميري، بني درې، بنه ښارونه او بنه غرونه يې لرل. دغه جنتي کلي يو شپون هم درلود، د دې کلي شپون: «و، نه و، يو شپون و» نومیده، خدای شته، بنه شپني يې هم کوله.

زمور د کلي شپون، عجيب شپون و؛ ده د شپنو د دانگ پر خای يو لوی زرین قلم په جيب کې گرځاوه. په دې دانگ ډوله قلم به يې له لري د خپلي بي گناه او سپيڅلي رمي لارښونه کوله.

لکه چې په دې زمانه کې هر څه سرچپه دي، د دې شپانه په کارونو کې هم ډير څه بدل وو. بدلون يې په دې کې و چې دی له خپل لوی زرین قلم سره، په خپلي رمي پسي نه و روان، دی خای پر خای ناست و، رمه ده ته راتله او ور نه تاو به وه. ښايي د لسان الغيب د وينا دا پاليسي به وه، چې ويلي يې وو:

آب و خور لکه آسيا په خای را رسي
په خپل کور کې مي سکون دی هم رفتار

دې شپانه ډيرځلي عجيبې پخې خبرې هم کولې. يوه ورځ چې په کلي کې ډير اړ و ډور و او کليوال له هر لوري نلیدل، ده په خواشینی سره و ويل:

«دا پر کليوالو باندې څه حال دی، پاچا ته څوک د شکايت له پاره هم نه شي ورتلای. پخوا يې له ما سره کلکه انډيوالي وه، داسې انډيوالي چې کلي په کلي به را سره گرځیده؛ له کله نه چې پاچا شو، نو له ځان نه يې د غوښو ديوالونه را تاو کړل، نور خو پريږده، آن زه هم نه شم ورتلای، نو بهبود به څنگه راشي؟»

د شپانه او رمي بنه سره دوستي وه، چې ناڅاپه پر کلي باندې د سوزونکي او مرگونې اور سيلاو را برابر شو، هر څه تالا ترغه شول. رمه څه په اور کې کباب شوه او څه وتریده او په هر لوري خپره شوه.

د شپانه تن بدن ټپي، ټپي و، نه پوهیده څه وکړي، بي رمي يې گوزران نه کیده. چې هيڅ يې له لاسه و نه شول، له خپل ټپي بدن او خواشيني ارواح سره يې په بل لوري مخه کړه، په کوم لري کلي کې يې وړول او...

هلته هم شپانه خپل زرین قلم چلاوه، خو د وخت په تيريدو سره د پردې کلي بادونو او د خپل کلي غمونو لاسونه سره يو کړل او شپون يې داسې وسولاوه چې له پښو يې وغورزاوه، نو ځکه په خواشینی سره بايد و وايو:

... او نور زمور کلي شپون نه لري.

دا دی اوس د افغانستان، سيمي او نړۍ فرهنگي - ادبي کړيو شپون له لاسه ورکړ، خو وياړ دا دی چې شپانه په ډيري ميني او زړه سوي سره خپل حق ادا کړی او بنه پوره يې ادا کړی دی.

ښايسته بډای میراث يې ټولو ته پريښود، د میراث داسې خزانه ورنه پاتې شوه چې، هر څوک، هر څومره غواړي، پرته له دعوا او پرته له شور و ځور نه، هغه تر لاسه کولای شي.

ارواح دي يې ښاده

او ياد دي تل پاتې وي!